

Handläggare: Anette Höögh

Tfn: 08-508 02 270

Till

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Avgift för familjerådgivning

Remiss från kommunstyrelsen av motion (2011:5) av Roger Mogert (s)
(KS-dnr. 325-303/2011)

Förslag till beslut

Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Sakir Demirel
verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

I november 2009 beslutade kommunfullmäktige i Stockholm stad att från och med den 1 januari 2010 höja besöksavgiften från 250 kronor per par/besökstillfälle till 450 kronor. Motionären anser att avgiftshöjningen är olycklig och föreslår att avgiften för familjerådgivningen sänks, i första hand till 250 kronor, samt att kostnader och konsekvenser av en avgiftsfri familjerådgivning utreds. Familjerådgivningen vänder sig till par, föräldrar och familjer som behöver hjälp i olika samlevnadsfrågor. Stockholms stad har kundval för familjerådgivning. Egenavgiften är lika oavsett utförare.

Förvaltningens erfarenhet är att flertalet av invånarna i Rinkeby-Kista inte utnyttjar servicetjänster såsom familjerådgivning. Det finns sannolikt flera skäl som bidrar till att det är så, bland annat mot bakgrund av att cirka $\frac{3}{4}$ av befolkningen har utländsk bakgrund; språk och kulturkompetens hos familjerådgivarna, avgiftens storlek, det geografiska avståndet till denna typ av servicetjänst som i allt väsentligt är lokaliserad till innerstaden. Visserligen kan en del av befolkningen inom Rinkeby-Kista tillgodose sitt behov av rådgivning genom egna nätverk, men förvaltningen anser att tillgängligheten till professionell familjerådgivning behöver öka – inte minst ur ett kvinnoperspektiv. För att fler ska få tillgång till familjerådgivning, anser förvaltningen att det vore bra om alternativa arbetssätt kunde utvecklas för att öka tillgängligheten till familjerådgivning för invånarna i Rinkeby-Kista. Förvaltningen kan konstatera att avgiftshöjningen den 1 januari 2010 inte medförde några synliga förändringar i efterfrågan mellan åren 2009 och 2010, men anser att den statistik som nu kan redovisas är alltför bristfällig för att dra bestämda slutsatser om avgiftshöjningens effekter.

Bilaga

Motion (2011:5) av Roger Mogert (s) om avgiften till familjerådgivningen.

Remissbehandling

Kommunstyrelsen har för yttrande remitterat motion (2011:5) av Roger Mogert (S) om avgiften till familjerådgivning till stadsdelsnämnderna i Rinkeby-Kista, Älvsjö och Skärholmen, socialnämnden och stadsledningskontoret.

Remisstiden sträcker sig fram till 31 maj 2011.

Motionen

I motionen framkommer att familjerådgivningen är en lagstadgad verksamhet för alla kommuner sedan 1 januari 1995. Längre var besöken på familjerådgivningen helt gratis och i flera kommuner är besöken fortfarande avgiftsfria. I november 2009 beslutade kommunfullmäktige i Stockholm stad att från och med den 1 januari 2010 höja besöksavgiften från 250 kronor per par/besökstillfälle till 450 kronor. Motionären anser att avgiftshöjningen är olycklig och föreslår att avgiften för familjerådgivningen sänks i första hand till 250 kronor samt att kostnader och konsekvenser av en avgiftsfri familjerådgivning utreds. Motionen bifogas i sin helhet.

Familjerådgivning

Familjerådgivningen vänder sig till par, föräldrar och familjer som behöver hjälp i olika samlevnadsfrågor. Sökande kan vara anonyma. Det råder absolut sekretess och inga journaler förs. Familjerådgivningen erbjuder inte familjeterapi eller individuell terapi.

Stockholms stad har kundval för familjerådgivning. Det innebär att den som vill ha familjerådgivning och bor i Stockholm kan välja mellan ett antal godkända utförare, både stadens egen familjerådgivning och privata utförare, till samma avgift - 450 kronor per samtal. För samarbetssamtal är det ingen egenavgift. Samtalstiden är 90 minuter.

Enligt stadens egen familjerådgivning är den faktiska kostnaden per genomfört samtal 1390 kronor.

Den genomsnittliga kontakten hos Familjerådgivning Stockholms stad omfattar ca fyra-fem samtal. Enligt det avtal de har måste de anmäla till socialförvaltningen om det blir över fem samtal. Efter åtta samtal ska godkännande inhämtas för att få fortsätta samtalen. Den professionella bedömningen av när det behövs en längre kontakt gör dock familjerådgivaren.

Kartläggning kring familjerådgivning

Synpunkter från godkända utförare i Stockholm

För att få en uppfattning om familjerådgivningen används av par boende i Rinkeby-Kista stadsdelsområde samt om avgiften påverkar verksamheten, kontaktade förvaltningen fem av de elva godkända familjerådgivare som finns angivna på Stockholms stads hemsida. Följande familjerådgivare kontaktades; Acord familjerådgivning HB, AB – Vårlyus, AB Söderstöd, Kyrkans familjerådgivare samt Familjerådgivningen Stockholms stad. Statistiken nedan avser dock samtliga utförare.

År 2009 hade de 6 471 personer inom staden samtal med familjerådgivning, varav sexton personer var från Rinkeby-Kista stadsdelsområde. År 2010 var motsvarande antal samtal 6 430 respektive tolv.

Från Rinkeby-Kista stadsdelsområde är det således få som söker familjerådgivning. Familjerådgivare uppgav att det kan vara både klass, kön och ekonomi som ligger bakom att så få söker. Det är ofta par från medelklassen som efterfrågar samtal för att prata om sin relation.

Jämförelse av avgifter

För samtal hos familjerådgivningen betalar den sökande en egenavgift vid varje besök, som är fastställd av kommunen. Vissa kommuner har maximerat antal samtal medan andra kommuner har fritt antal. Kostnaderna för samtalen varierar mellan kommunerna. För att ge en bild av vad olika kommuner tar ut för egenavgift har förvaltningen besökt några hemsidor för att få uppgifter. I kranskommunerna varierar kostnaden från 125 kronor till 520 kronor per tillfälle. Nedanstående avgifter i respektive kommun avser kostnad per besök.

Upplands-Väsby 125 kronor, Huddinge och Östhammar 150 kronor, Tyresö och Norrtälje 175 kronor, Ekerö 180 kronor. Sigtuna tar en avgift om 200 kronor, Järfälla 225 kronor, Solna 250 kronor, Värmdö 260 kronor och Nacka 270 kronor. Vaxholm och Österåker 300 kronor, Täby 320 kronor. Sollentuna 400 kronor och efter Stockholm med 450 kronor kommer Lidingö med 520 kronor.

För att jämföra med större kommuner har förvaltningen tittat på Göteborg, Malmö, Uppsala och Linköpings avgifter för familjerådgivning. I Göteborg betalar par 300 kronor, i Malmö 200 kronor, Uppsala 200 kronor och Linköping 168 kronor. Det kan förekomma skillnader mellan samtalets längd.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningens erfarenhet är att flertalet av invånarna i Rinkeby-Kista inte utnyttjar servicetjänster såsom familjerådgivning. Vore benägenheten att söka familjerådgivning lika stor inom Rinkeby-Kista stadsdelsområde som inom staden i övrigt skulle i storleksordningen 300-350 personer söka sådan per år. Tillgänglig statistik redovisar att inom Rinkeby-Kista söker en tiondel eller mindre sådan rådgivning. Det finns sannolikt flera skäl som bidrar till att det är så, bland annat mot bakgrund av att cirka $\frac{3}{4}$ av befolkningen har utländsk bakgrund; språk och kulturkompetens hos familjerådgivarna, avgiftens storlek, det geografiska avståndet till denna typ av servicetjänst som i allt väsentligt är lokaliserad till innerstaden. Visserligen kan en del av befolkningen inom Rinkeby-Kista tillgodose sitt behov av rådgivning genom egna nätverk, men förvaltningen anser att tillgängligheten till professionell familjerådgivning behöver öka – inte minst ur ett kvinnoperspektiv. För att fler ska få tillgång till familjerådgivning, anser förvaltningen att det vore bra om alternativa arbetssätt kunde utvecklas för att öka tillgängligheten till familjerådgivning för invånarna i Rinkeby-Kista. Förvaltningen kan konstatera att avgiftshöjningen den 1 januari 2010 inte medförde några synliga förändringar i efterfrågan mellan åren 2009 och 2010, men anser att den statistik som nu kan redovisas är alltför bristfällig för att dra bestämda slutsatser om avgiftshöjningens effekter.

